№ 149 ხუთშაბათი, 15 ივლისი, 1899 წ.

1877—1899

ივერია

№ 149 ხუთშაბათი, 15 ივლისი, 1899 წ.

ფასი: თვე 2 . . . 10— | 6 . . . 6 — | 1 . . . 1 50
11 . . . 9 50 | 5 . . . 5 50
10 . . . 8 75 | 4 . . . 4 75
9 . . . 8 — | 3 . . . 3 50
8 . . . 7 25 | 2 . . . 2 75
7 . . . 6 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

რედაქცია: ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბეჭდად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერილ-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საკომერციო კურსები

ქალებისა და ვაჟებისათვის

(წელი მეთვრამეტე)

კურსების დანიშნულება ის არის, რომ სპეციალური საკომერციო განათლება შესძინოს ნსურველთ, როგორც ქალებს, ისე კაცებს, და მოამზადოს ვარჯიშობის შემწეობით ანგარიშის დახელოვნებით მცოდნენი.

სწავლის გათავების შემდეგ მოწმობანი ეძლევათ. 1899—1900 სასწავლო წელს შემდეგი საგნები იქნება სასწავლელი: 1) საკომერციო კორნობა, 2) საკომერციო არითმეტიკა, 3) ბუღალტერია (მარტივი, ორეული და საბანკო), 4) არითმეტიკა სასაგრარო ნოთქით, 5) საკომერციო მიწერ-მოწერა, 6) საკანონო და სასამართლო წესდებანი, 7) მსწრაფელ-წერა და წერა-გაკრული და შნიანი (исправленіе дурного почерка).

სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდგან. ახლად შემომავლელთა მიღება დაიწყება 1 სექტემბრიდგან, ყოველ დღე დილის 10 საათიდამ თერთმეტამდე და საღამოს 4 საათიდამ 8 საათამდე, კურსების საგომში, სასდი ადგილსამდრე ფრიდონოგასა, № 9, სერგეევსა და მთის ქუჩაზედ, ავფთიაქის პირდაპირ.

პროგრამმები და წესები კურსებისა უსასყიდოდ შეიძლება მიიღოს ზსურველმა კურსების სადგომში და ძმათა წოვიანოვების საბანკო კანტორაში, სიონის ქუჩაზედ.

ვინც ქალაქს გარეშე ცხოვრობს, შეუძლიან წერილით მიმართოს კურსების დამაარსებელს ს. ბ. მანუელიანს, ტფილისს. (24—9)

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(ეკეიაში, ეორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილამობით:

ბ. ს. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. ადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ვ. მ. ჩაქოვანი. 9—10 საათ. ნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა სენთ ავადმყოფებს.

ს. ბ. კარაბეტიანცი. 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

ს. ბ. ბურკა. 1½—2 ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის

საღამოობითი:

ბ. ს. ნავასარდიანი 7½—8 საათ.

ტ. ი. რუდენკო—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.

ფელეტონი

სიყვარულის ამბავი

(ხალხის ცხოვრებიდგან)

I

თვალ გულ წარმტაცი და ზაზანარი ღაღანა მაისის მშვენიერი ოქროს ალი ოდა იყო მზიანი. ათასფერად გაშლილ-აყვავებულს მკენარეულნახეებში ჩამალული სოფელი მ—ნი სადღეფლოდ მოპრანჭულს კოშეა პატარძალს ემსგავსებოდა, ღილის ნამით ნამტირალი ვარდ-ყვავილი სამოთხის ხურნელებას უკმევდნენ ნელ ნიავ-ქარის მიმოქროლვით ყველა ეკვის დანაბადს სულდგმულს განუწრეველად და ამ სანეტარო სურნელებით დამთვრალი სხვა-და-სხვა ფრინველები თვის დამბაღებელს ზენას ათასგვარად უგალობებდნენ და უპიკეკებდნენ სამადლობელს ქება-დიდებას და თანაც სულ-გულს იტკბობდნენ მაღალ-დიდრონ ხეების კინწეროებიდგან იმ ტუტ-ფად აყვავებულ ტყეს-ვენახებიან სოფლის ცქერით, რომელიც ალმასის წინწალებივით გახუნწლული ღილის ცვარნამით ისე საოცრებად იალციალ-ბენ-ციალებდა ახლად ამოსულ მზის სხივებზედ, როგორც მადალ-ნიჭიერების უფასო თვალ-მარგალიტებით ჰბაკვირიალებენ მსოფლიო ლიტერატურაში სამთელ-ქვეყნო მწერალ-პოეტთა უკვდავი ქმნილებანი, რომელშიაც ქვეყანა თავის სულ-გულ-გონებას კითხულობდა წარსულ საუკუნოებში, კითხულობს დღესაც და წაიკითხავს მომავალ საუკუნოებშიაც ადამიანთა საავ-კარგო ცოდვა-მადლის გასარჩევად და განუსჯელ პირუტყვთა მისწრაფებით აღსავე კაცობრიობის მოსარჯულებლად...

ერთ ჩალურ ქოხის წინ, უზარ-მაზარ კაკლის გრილოში, მწვანეზედ იჯდა სიყრმიდგანვე ერთად შეზრდილი ორი დობილი ქალი: უმანკო ანგელოზივით დახატული მალალო ლა მთის ვარდივით ღაღანა, მთელ სოფლის ქალ-მანდილსნებში განთქმული მოლაპარაკე მომღერალი და რა. დობილები ! ბაზარო წინდებსა ჰქსოვდნენ ხელ-მარდად, ჩინებულად გავარჯიშებულის თითებით და თან ერთმანეთს კარგახნის გულის პასუხს უზიარებდნენ, რადგანაც მალალო ხეთი თვე ბებიანთას იყო სხვა სოფელში.

— ეს მაისიც ალარაფერი. მალე დადგება გიორგობაც, წამოპპოლორწიკდები სადღეფლოდ დაყაჯრულს ცხენზე, შე დასაქცეო, გუგუნ-გრიალით შემოსძახებენ შენი მაყრები: „მოგვყავ და მოგვიბარიან დედალ-მამალი ხოხობია“—და ჭერეი პრასიანისაკენ. ნეტავი შენ, დარო!

— ეჰ, ნუ შემომბატრი, მალალო, ნუ, შენ გიბარებს, ბოლმით ვივსები: მეშინიან ცხენზე მუცელი არ ეწამიხდეს უეცრად და მეც თან არ გადავყვე ა ცოდიშვილს. ამობენ: ლვდელს კიდე თუ ერთი სამად არ მისცეს ჯვარისაწერი, უიმისოდ ფეხ-მძიმეს ჯვარს არ დასწერს, კანონი არაღირო. ე რაღა ქაჯ-ეშმაკური კანონი მოუგონიათ იმ ამოსაბრასტავებს და გასანაშავებს!..

— საქმე არა გაქვ, მაგისათვინ შენ რა განდგელებს, შენმა კაცმა იდარდოს, რაც მოგივა ალიაო, ყველა შენი ბრალიაო.

— ე, რას ამობ, მალალო, თავი ნუ მოგიკვდება, შენ არ იცი, რა ჭირის ოფლით მონაგრობს თითო ანაზობით საწყალი ნიკო და რამთენი ჯან-ღონე უნდა დაწყვიტოს სხვათა მუშაობაში, მინამ ჯვარისაწერს შაჭეზებს, და ახლა ჩემი ფეხ-მძიმობისა კიდე სხვა უნდა ი'შოვნოს, რო ლვდელმა ჯვარი დაგვწეროს. ქორწილის სამზადისისათვინ ხო ერთი ზღვა ფული უნდა, და ბაბა ეხლა ოფიქრე: რამთენი ჭირის ოფლი უნდა დაღვაროს სიცხე პაპანაქებით თონესავით გავარვლეულ სამალლი ტრიალ მინდორზე საწყალმა ნიკომ, მინამ საქორწილო ფულს ი'შოვნის. ეპრალება!..—ათრთოლებული ხმა ტუჩებით წარმოსთქვა გულ-ჩავლებულმა დარომ და შავი-ეუეუნა თვალების წამწამებზედ უფასო ალმასის ბეკვერიალა წინწკლებისავით გადმოეკიდა ორი ცრემლი თანაგრძნობიანი სიბრალულისა და წმინდა-უმანკო

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—ფ).

ახალი ამბავი

⁂ ქალაქის მოურავის მოადგილემ მ. ს. შესტაკოვმა წარუდგინა დასამტკიცებლად ტფილისის გუბერნატორს ქალაქის-მიერ შემუშავებული წესები იმ 800,000 მანეთის შესახებ, რომლის სესხად აღების უფლება მიეცა მას ქალაქის საყასბოს ასაშენებლად და ლომბარდის საშუალებათა გასაძლიერებლად.

⁂ „ახ. მ.-ს“ პეტერბურგიდგან დეპეშით აუწყებენ, რომ 13 ივლისს იქ მივიდნენ ტფილისის გუბერნიის თავად აზნაურთა წინამძღოლი თავ. კ. ი. ბაგრატიონ-მუხრან-ბატონი და გენ. ი. ვ. საგინაშვილი მემკვიდრეკესარეევიჩის კუბოს გვირგვინით შესამკობად.

⁂ იმავე გაზეთს იქიდგანვე დეპეშით ატყობინებენ, რომ მიწად-მოქმედების მინისტრი ერმოლოვი ამ ამად პეტერბურგს დაბრუნდა ტამბოვის გუბერნიიდგან. ხოლო სამხრეთ რუსეთსა და კავკასიაში შემდეგში გამოემგზავრებაო.

⁂ საერო განათლების სამინისტრო აცხადებს, რომ ამ წლის ოქტომბრის პირველ რიცხვებში ქ. რომში მოხდება ორიენტალისტთა მე-XII კრებაო. ვისაც ჰსურს მონაწილეობა მიიღოს ამ კონგრესის მუშაობაში, უნდა მიმართოს საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარეს გრაფს დეგუბერნატის (le Comte Angelo de Gubernatis, Rome, Via San Martino al Makao, 11), ან კონგრესის მთავარ-მდივანს გრაფ პიულლეს (le Comte Francesco Lorennzo Pull'e, Florence, Via Giordani, 7) საწევრო გარდასახადი 20 ფრანკი უნდა გაეგზავნოს რომის უნივერსიტეტს ხაზინადარს (Rome au chev. Gio acchino Ferrari).

⁂ ამ უკანასკნელ კვირის განმავლობაში ქალაქის წყლის მილები ვეღარ აწვდის მცხოვრებთ საკმარის წყალს; ქალაქის ზედა ნაწილებში მრავალი სახლი უწყლოდა რჩება თვეში 8—10 საათს დღე და ღამეში, ხოლო მილებში წყალი საათობით სწყდება, ვიღრე აუზში თან და თან არ მოგროვდება ხოლმე. წყლის ასეთი დაკლება გამოიწვევია იმ. მტკვრისაგან კალაპოტის შეცვლას. თითქმის თვეში მდინარე ავჭალაში, იმ ადგილას სადაც წყლის საქაჩავები სდგას, მარჯვენა მხარეზედ გადავიდა, რის გამო წყლის საქაჩავები ვეღარ მუშაობენ, ამას გარდა, დიდის გვალვა-სად ტხანგრძლივის უწვიმობის გამო დაიკლო წყალმა ავჭალის წყაროებში. რათა მტკვარი ისევ უწინდელ კალაპოტში ჩასდგეს, ამისათვის წყლის მილების მმართველი უარჩევს ქალაქის გამგეობას კედლით გამამაგროს მტკვრის მარჯვენა ნაპირი, რისთვისაც შედარებით მცირეოდენი ფული, 500 მანეთამდე, დაიხარჯება; მაგრამ ამ პროექტის განხორციელება ჯერ შეუძლებელი ჰხდება, რადგან მარჯვენა ნაპირი თავ. კ. ი. მუხრან-ბატონს ეკუთვნის და მისგან ნება დაურთველად არ შეიძლება მუშაობის დაწყება. ქალაქის გამგეობა თუმცა შეიკითხა ამ საგნის შესახებ ნაპირის პატრონს, მაგრამ ჯერ პასუხი არ მიუღია. („ტფ. ფ.“)

⁂ წელს ჩაქვაში ჩაის მოსავალი შარშანდელზედ გაცლებით უკეთესია. პოპოვის ფირმას 2000 ფუთი ჩაი მოსვლია, რომელიც უკვე გაუტანიათ გასასყიდად. ჩაქვის ჩაი განაწილებულია სამ ხარისხად, რის მიხედვით დადგენილია მისი ფასებიც: პირველ ხარისხის ჩაი ჰღირს გირვანქა 2 მან., მეორე ხარისხისა—1 მ., და 60 კ. და მესამე ხარისხისა—1 მ.

⁂ ამ უკანასკნელ 20 დღის განმავლობაში ორთვინის ოლქში საშალოდ პეტერბურგ-ტფილისის-ბაკოს-ბოსფორ-ბალტიის-ბალტიის-ბალტიის

ნელი გვალვა სდგას. სიმინდის ყანები და ბალახი მთლად გაფუჭდა. ხილეულობა და ყურძენი შესაძრწენვად ფუჭდება.

*** რადგან წელს გზაფუფული ადრე დადგა, ამის გამო ქუთაისის გუბერნიაში ძალიან ადრე დასთესეს ბამბა; მაგრამ შემდეგ გვალვამ და ხანგრძლივმა წვიმებმა შესაძრწენვად შეუშალეს ხელი ბამბის ამოსვლას. თუმცა ამ უკანასკნელ წლებში ბამბის ყანები შესაძრწენვად გაადიდეს გუბერნიაში, მაგრამ რადგან შარშან ბამბა ნაკლებად მოვიდა, ამის გამო წელს მცხოვრებლებმა ადარ მოუმატეს ბამბის ყანებს. სხვათა შორის, მცხოვრებნი ურას ამბობენ ამერიკელ ბამბის მოყვანაზედ იმ მოსაზრებით, რომ ეს ბამბა უფრო გვიან მოდის და დიდ მოვლას თხოულობსო. კარგი გაწმენდილი ბამბა ჰღირს 7 მან. ფუთი. ჩარჩები, ებრაელები, ჰყიდულობენ გლეხებისაგან 17—18 კაპ. გირვანქა ბამბას და ხშირად წონაშიც ატყუებენ.

*** კოჯორიდგან „ახ. მიმ.“ სწერენ: ამ ბოლო წლებში ჩვენი დაბა მთლად მოაგარაკებით ივსება და მიუხედავად ამისა დაბის გაუმჯობესებას არა ეშველი რა. რაც იყო ამ ათი წლის წინად, იგივეა ეხლაც. მტვრიანი ქუჩები, იგივე სიმყრალე შუაგულ დაბაში, იგივე ქოხმახები ᲥᲐ სხ. და სხვ. იმ ხმამ, რომ მალე ტფილისიდგან კოჯორში რკინის გზას გამოიყვანენო, ზოგიერთებს სურვილი აღუძრა შეიძინონ აქ ახალი საagaraკო ადგილები. კოჯორის ქვემო ნაწილში, თ. ორბელიანის მამულში, ტყიანი ადგილები ნაქერ-ნაქერ ისყიდება. ტყე, სამშუშაროდ, ლამის მთლად გასჩეხონ და ამით დაუკარგონ ამ ადგილს ყოყელივე სიმშვენე. ტყის გაჩეხისთანავე აქ დაცხება უფრო, ვიდრე კოჯორის სხვა ადგილებში ცხელა.

*** ტფილისის პოლიციმეისტრის თანამდ. აღმ—მა წინადადება მისცა ბოქაულებს: ვალდებულნი გახადეთ ბირეის მეტლენი ბირეაზედ ადრე გამოვიდნენ, კარგად იყვნენ ჩაცმულნი, მგზავრობის დროს პაპიროსი არ მოსწოონ, ფეხზედ არ დადგნენ და ეტლები სუფთად შეინახონო; ხოლო ის მეეტლენი, რომელნიც ამ მოთხოვნილებას არ შეასრულებენ, დაუყოვნებლივ გაჰგზავნეთ პოლიციაში და იქიდგან-კი ბარათით მეეტლეთა მამასახლისთან, პესუხის გებაში მისაცემადაო.

*** დღეს მარტყოფის მონასტრიდგან საქართველოს ეპსარხოსს მოელინა ტფილისში.

*** 14 ივლისს დილის 6 საათზედ ტფილისის მოქალაქე ხეჩო გრიგოლის ძე ახვერდოვი 64 წლისა განზრახ გადავარდა მტკვარში საქონლის დასაყენებელ მოედნის მახლობლად და დაირჩო. წყლის განსაცდელისაგან დამხსნელ საგდურის მცურავთ ვერ მოსძებნეს გვამი. გამოძიება აწარმოებს.

*** 13 ივლისს საპერის ქუჩაზედ მ. ჰ. ისარლოვის სახლში ჭერი ჩამოიქცა და თავზედ დაეცა იმ დროს ოთახში სახლის შესაკეთებლად მომუშავე 5 კალატოზს, ოთ. მალეთის ქვეშევრდომი, რომელნიც ამის გამო დაშავდნენ. ორი დაშავებული მუშა საავადმყოფოში წაიყვანეს.

*** უფროსმა სავაჭრო-სამეურნეო ზედამხედველმა შეამდგომლობა აღძრა ქალაქის გამგეობის წინაშე იმის შესახებ, რომ მას ნება მიეცეს პირობით შეეკრას ბაზრის დუქნების მოიჯარადრეთ ქალაქის ადგილების იჯარით გაცემის შესახებ.

დაბალ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

დ. ლანჩხუთი, (გურია). ეს ორი თვე იქნება, რაც ლანჩხუთში, ბღდღიჩინის მამა ეპიფანე ჩხაიძის თხოსნობით, მოწეული იქმნა საკვეკლესიო გადობის სასწავლებლად პატიგენმელი ფიდიმონ ქორძიე, რომელიც შეუდგა გადობის სწავლებას 10—15 კაცთან და ამ დღეებში კიდევ დაკვეტება სასამონო გადობის მასწავლად. ამ შეთხზვამ უკვლა დამსწრე ადტანებაში

ᲯᲮᲯᲮᲘᲗᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲝᲓᲐᲝ, და რა ადამიანის გულშიაც სიყვარული დაბერებულა და მომკვდარა, ის ადამიანი ადარაფერში ვარგებულაო. მაგრამ ესაც-კი მართალია: ქვეყნის მალამო-სანაცარელ სიყვარულს იგეთი ენითა-გამოუთქმელი ᲗᲐᲜᲯᲐ-წამებაცა სცოდნია ადამიანისა, რო მთელი ცა-ქვეყნის ᲯᲝᲯᲮᲘᲗᲘᲡ გენიაც ვერ დაᲗᲐᲜᲯᲐᲕᲡ იგრე უᲬᲧᲐᲚᲝᲓ, იგრე ᲣᲦᲒᲝᲗᲝᲓ, იგრე ᲨᲣᲑᲠᲐᲚᲔᲑᲝᲓᲐ.

— მართალს ამობ, დარიკო, მართალს,—ეხლა-კი დაეთანხმა მალალო, რადგან ბევრი რამ მოაგონა დარიკოს სიტყვებმა.

— ᲯᲔᲠ დამაცა, გიამბო ჩემი საყვარლის ამბავი და მაშინ უფრო კარგად გეცოდინება სიყვარულის ავკარგი და წყეული ადამიანების ბოროტი სული. ხო ყურს დამიგდებ?

— რას ამობ, ქალო, რატომ მაგრე ჭლეპარაკობ, მე არ შეგეხვეწე: არ მინახვიხარ, რაც დაინიშნე, და დაᲬᲘᲠᲘᲚᲔᲑᲘᲗ მიამბე შენი სიყვარულის ამბავი-მეთქი.

— ზეციერო მამაო! რა ᲯᲝᲯᲮᲘᲗᲘᲡ ᲗᲐᲜᲯᲐ წამება გამოვიარე ჩემი დანიშნის წინა-კვირებში!.. ვინ იცის ქვეყანაზე რამდენი უანგარიშო და უთვალავი ქალები ᲗᲐᲜᲯᲣᲚᲐᲓ ჩემ-მაგით და ᲘᲗᲐᲜᲯᲘᲜᲔᲑᲓᲐ ᲓᲔᲦᲣᲑᲘᲗ ᲓᲔᲦᲘᲡᲐᲪ ᲐᲕᲐ-ᲑᲝᲠᲝᲢᲘᲡ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲗᲘᲡ ᲬᲧᲔᲣᲚ-ᲙᲠᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡᲒᲐᲜ. ᲦᲛᲔᲠᲗᲝᲗ, ᲣᲤᲐᲚᲝᲡᲐᲓ იყო შენი სამართალი, როცა მე სიკვდილს ვნატრობდი, და იმ ჩემი სიკვდილის მიზეზი ჩემი მტრები-კი სიხარულით ცაში დაფრინავდნენ; მაგრამ დაილოცოს შენი ძლიერება, ცოდვას არავის შეარჩენ და დღეს არა, ხვალ მოჰკითხავ. შავ და უკუღმა ის დღე და საათი, როცა საწყალი მამა გაჯავრებული სახით შამოვიდა სახლში და გული ნაღვლიანად უთხრა დედა ჩემს: „ჩვენი დარიკო იმ ძაღლ დორაყოფულ და სხვებსაც უძაგებიათ ნიკოსთან ათასი მოგონილი ᲯᲝᲠᲘᲗᲘᲗᲐ და ცილებით და დღეს ყური მოვკარ ᲮᲐᲚᲮᲨᲘ: ინიშნება ვიღაც ᲑᲐᲢᲘᲐᲜᲗᲘ ᲥᲐᲚᲗᲨᲝᲛ“.

— მერე, მერე?—სულ-წასული ცნობის მოყვარეობით, მოუთმენლობით შეეკითხა მალალო დარიკოს, რომელსაც უცბად თეთრ-შუქიან სახეზედ რაღაც სიმწარის ღრუბელი გადაეფარა, მისმა გრძნობიარე გულმა კიდევ იგრძნო ნაგრძნობი ჭირი და, თითქმის ენა ჩაჰკარდაო, ისე გაჩუმდა.

— მერე, რაღა, მალალო, ისე შენს ავად მახსენებელ მტერსა და დუშმანს მოსწყდეს წელი, როგორც მე ამ თავზედ დამცემმა ამბავმა ცივად წელი მომწყვიტა და გულში ათასი ცხელი ტყვია და გესლიანი ლახვარი გამიტარა, დარიშხანასავით მომშხამა უეცრად და სიკეთილი მომიწყარა. ღმერთო, უფალო ᲯᲔᲣᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘᲡ“ სახელობაზედ. მართალია, ეკეკლესია ᲑᲐᲢᲐᲠᲐ იყო, მაგრამ არც სოფელი იყო მაგდენად დადი. გაკვდა დრო, სოფელი გაზარდა, ᲑᲐᲢᲐᲠᲐ ეკეკლესია ადარ იტევდა ხალხს და ასადი, უფრო დადი, ეკეკლესია ააგეს, ბეკლში გი ღვთის მსახურება ათასში ერთხელ სრულდებოდა. ᲢᲔᲦᲘᲐᲜᲨᲘ სომხებიც სცხოვრობენ, რომელთაც თავიანთი ეკეკლესია აქვთ. სომხებს მიეშარჯოთ ᲬᲘᲜᲐᲚᲘ ᲬᲐᲜᲐᲬᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲘᲡ და ᲣᲗᲘᲡᲮᲝᲕᲜᲘᲗ, ნუᲗᲐ მოᲬᲔᲦᲔᲗ ᲬᲘᲜᲐᲚᲘᲡ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲡ ᲙᲐᲠᲒᲘᲡᲬᲘᲜᲔ ᲩᲔᲜᲘᲡᲒᲐᲜ ᲐᲠᲔᲑᲝᲗᲝ. ნუᲗᲐ-კი მიეᲬᲘᲗᲘᲗ, მაᲒᲠᲐᲛ ᲣᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ არ მიუᲬᲔᲦᲔᲡᲐᲗᲝ. რაᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲠᲗᲛᲔᲚᲘ ᲗᲘᲗᲘᲐᲜᲘᲐ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐ ᲩᲐᲜ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲖᲔᲓ ᲖᲔᲓ ᲛᲘᲣᲠᲐᲕᲗ. რაᲒᲝᲠᲪ ᲗᲣᲛᲪᲐ, ᲩᲐᲜᲡ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲬᲘᲠᲘᲗ-ᲓᲠᲝᲕᲘᲡ ᲐᲗᲐᲡᲘᲗ ᲔᲠᲗᲮᲔᲚᲘ ᲡᲠᲣᲚᲓᲔᲑᲝᲓᲐ, ᲐᲛᲘᲡᲐᲓ ᲛᲘᲣᲜᲔᲡᲔᲑᲘᲗ ᲣᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲐᲠ ᲛᲝᲣᲛᲪᲔᲡᲐᲗᲝ. რაᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲡᲝᲛᲮᲔᲑᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲐᲜᲘᲐ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐ ᲩᲐᲜ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲖᲔᲓ ᲖᲔᲓ ᲛᲘᲣᲠᲐᲕᲗ. რაᲒᲝᲠᲪ ᲗᲣᲛᲪᲐ, ᲩᲐᲜᲡ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲬᲘᲠᲘᲗ-ᲓᲠᲝᲕᲘᲡ ᲐᲗᲐᲡᲘᲗ ᲔᲠᲗᲮᲔᲚᲘ ᲡᲠᲣᲚᲓᲔᲑᲝᲓᲐ. ᲐᲛᲘᲡᲐᲓ ᲛᲘᲣᲜᲔᲡᲔᲑᲘᲗ ᲣᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲐᲠ ᲛᲝᲣᲛᲪᲔᲡᲐᲗᲝ. ᲠᲐᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲗᲘᲗᲘᲐᲜᲘᲐ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐ ᲩᲐᲜ ᲔᲙᲔᲚᲔᲡᲘᲐᲖᲔᲓ ᲖᲔᲓ ᲛᲘᲣᲠᲐᲕᲗ. ᲠᲝ

კარი და ეკლესიასთან გაგზავნილი.

აი სადამდის მიაღწია გაუმაძღრობამ! ეს კაპიტალისტი არა კმაყოფილდებიან ქარხანეულების სარწმუნოებიდან, რომელსაც ეკრე მოსაგრებულად ჩაიგდებენ ხოლმე, და ესენი ეკლესიას თავიდან ეუბნიან ეუბრალოდ ხელმეორე ბეჭედ ეფუძნებიან, ეს ხმა გამოცხადებულ ეუბრალოდ ეკლესიას ეუბრალოდ ეკლესიას „ეკვარა-ცხოვანელს,“ ხელს აიღებს თავისს განზრახვისგან.“

რუსეთი

—

საერო განათლების სამინისტროს მიჰმართია სამოსწავლო ოლქის მზრუველებს და სთხოვა გამოუგზავნონ სასტატისტიკო ცნობები სატეხნიკო და საპროფესიონალო სწავლა-განათლების მდგომარეობის შესახებ რუსეთში. ყველა ეს ცნობები ცალეე წიგნად დაიბეჭდება 1899 სამოსწავლო წლის გასულს.

— შუამდგომლობაა აღძრული იმის შესახებ, რომ ხაზინიდგან ფული იქმნას გადადებული საელექტრო-ტეხნიკო ინსტიტუტისთვის ახალის შენობის ასაგებად. როდესაც ახალ შენობას აიგებენ, ამ ინსტიტუტში გაცილებით მეტ სტუდენტებს მიიღებენ, ვიდრე ეხლაა.

— საერო განათლების სამინისტროში ლაპარაკია აღძრული იმის შესახებ, რომ საშუალო სასწავლებლებში გაეშალოს ბესელ იქმნას სახოგადო განათლების საგნების სწავლების საქმე. ამ აზრით მომავალ ზამთარს შესდგება განსაკუთრებული კომისია.

— როგორც გაზეთები იუწყებიან, ერთ პოლონელ ექიმს გამოუუგნია ახალი საუკეთესო საშუალება ყოველ გვარის ჭრილობის მოსარჩენად. ეს ექიმი ჭრილობას ელექტრონის შემწეობით არჩენს თურმე სულ მცირე ხანში. თავისს გამონაკვლევს ექიმი ამ ახლო მომავალში გამოაქვეყნებს.

უცხოეთი

—

საფრანგეთი. ესტერგაზმა კიდევ ამოიღო ხმა და გამეორა ის, რაც წინასწედვე გამოუთქვამს. ის ამტკიცებს, რომ ბორდერო ჩემი დაწერილი ეთისა, მაგრამ ამ შემთხვევაში მე ჩემი უფროსების ბრძანებას კასრულებდი: სადაფლო ბიურის უფროსი—სანდგერი მელაპარაკებოდა და მე მის სიტყვებს ვწერდი, ხოლო სანდგერის მოქმედება მთავარ შტაბის უფროსებმა კარგად იცოდნენო; ასე რომ გასი დაწერილი იყო ბორდერო, როდის და როგორ, ეს სადაფლოებს ან შეადგენდა ბუდეროვის, ბონზის და ფერსეიზოვისა. შეურეველი სიტყვები მაქვს ხელმოწერილი,—ამბობს ესტერგაზი, რომ ბუდეროვმა და ბონზმა მაინც ეკელესეური ინდოდნენ ბორდეროს შესახებო, და ამის კარგი ამის დამტკიცებაც ეთისა, რომ 1897 წლის (ესტერგაზიის საქმე) თავიდგან ბოლომდე მათის ბრძანების თანახმად სრულდებოდა. ეფიცერები, რომელთაც საქმის წარმოება ჰქონდათ მინდობილი, მათი ყურ მოგზრილი უმეტესი იყვნენ. რაც შეეხება მოგვდა, ეკიეკეურა, რომ მათე დრეიფუსს დაეგზავნებინა, მარეკლად კანეზრახვე სრული სამართლე მეოქეა ბორდეროს შესახებო, მაგრამ ამაკრძალეს ეს და ამიოდეს ეფიცალად შემესრულებინა ის, რასაც ამ საგნის შესახებ მბრძანებენენო. დასასრულ ესტერგაზი ამ ბობს, რომ დიდს ეთ დაეგზეკეს გეიდეშერო, როგორც ბრალმდებელმა, ბენერდების წინააღდეგ, რომელნიც თავი და თავი დამნაშავეკ ეთან დრეიფუსესტერგაზის საქმეშია.

— კანე-დე ბორეპერს კიდევ შეემთხვა ერთი სასცილო საქმე. როგორც ვიცით, ის თავგამოდებით თხოულობდა, რომ რენის სამსჯავრო სასამართლომ ეფიდან ჩამომართვას ჩვენება დრეიფუსის საქმის შესახებო და ამ დაკმაყოფილებას ეტეუთეთის სასუფევითი, რომ დრეიფუსი სიფრანგეთის ჰეოლტობდა. მასი სურვილი დაკმაყოფილებულ იქმნა, და მას ეუწყა გაეგზავნა მთავრობის კომისიისთანა, რენში გამოეცხადებინ ჩვენების მოსაცემადო. მაგრამ ბორეპერი ამ დანიშვნაზედ ეთ გამოეცხადა და ამ რიგად უფლება დაკარგა ჩვენების მიცემისა.

„Jour“-ის ერთი თანამშრომელი მასულა მასთან და ეკითხა, რომ დაგაბეზღა, ჩვენენ რომ ეთ მიეცი სასამართლოსო? მას ეკერ ეთა ეუსაუბნია, მაგრამ მერმე უმეკმა, რომ ეს ეუწყა დრეიფუსიანების კომეტეტმა მეკონია. ეუწყა ზედ ხომ ბეეკედი იყო დაკარულია? — ეკითხა ეკორესპონდენტს. იეოთეო,—ეუპასუხა ბორეპერს,—მაგრამ მე მაინც ეკერ ეკერეკმენე, რადგან ეს ეკეპიტენები ეთიანენ ეკეკერ ეთ ეუხეკეკენო.

ამ ამბის გამო ეკზეთებს სასაცილოდ ეთა ეკეოფნით უმეტესეს სამოქალქო სასამართლოს თავმეკმდომარე, რომელმაც მიაბარა ამბავი ეკეეშარიტებად მიაჩნია, ხოლო სასამართლოს მეერ ეკეზეკენილი ეუეკა კი სხვისი ეკოსხეული ეკონა.

—

ბელგია. ბრიუსელიდგან ეუწყებენ ეკზეთებს, რომ ეკეარეკენო კანონმდებლობის ბრალეკტის ეეეეეეკების ეკეეეეეე

თუ ეს მოსაზრება გამართლდა, შემოდგომაზედ რაიმე ამბავი უნდა მოვიდეს ანდრეს შესახებ.

* * *

რა არის საჭირო, რომ კაცმა ასს წელიწადს იცოცხროს? ამ კითხვაზედ, აი რას გვიპასუხებენ ერთი ინგლისელი ექიმი:

1. კაცმა დღე დამეში მხოლოდ 8 საათი უნდა დაიძინოს; 2, ძილის დროს მარჯვენა მხარზედ დაწვეს; 3, ძილის დროს ფანჯრებს გაღებულს ნუ იქონიებს; 4, კრავტი კედლზედ მიშორებით დასდგას, 5, დილ-დილით თეფილ წყალში იბანოს და არა ცივში; 6, უგიმნასტიკოდ სუქმელს ნუ სჭამს; 7, ხორცეულობა რაც შეიძლება ცოტა სჭამოს; 8, რძე არ დალიოს; 9, საქმელებში მეტი ერბოდ და ქონი ჩაუმატოს; 10, ბევრს ნუ სჭამს; 11, ბევრი ისეირნოს; 12, მაგრამ ძალიან დაღლილობას ერიდოს; 13, ბინაზედ ნუ იყოლიებს საქონელსა და ფრინველებს; 14, სოფელში მალ-მალ იცხოვროს; 15, წყალი სვას, მაგრამ ნოტია ადგილს-კი ერიდოს; 16, მუშობა განასხვაფეროს ხოლმე; 17, მუშობის დროს მალ-მალ შეისვენოს; 18, დიდ აღელვებას ერიდოს; 19, ერიდოს აგრეთვე გაჯავრებასა და გაბრაზებას.

აი ამ ცხრამეტი მუხლის შესრულება საჭიროა, ამბობს პატივცემული ექიმი, იმისთვის, ვისაც ჰსურს ასს წელიწადს იცხოვროსო. ჩვენის აზრით კი, ამ ცხრამეტს მეოცე მუხლიც უნდა დამატოს, უორმლოსოდაც არაფერი არ გამოვა, სახელდობრ: საჭიროა რამდენისამე მილიონის შეძლება ჰქონდეს კაცსა.

ᲝᲚᲠᲘ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲘᲠᲘᲚᲘ Თ. ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲝᲠᲑᲔᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐ.

ჯერ ყაზი-მოლამ და მერე მისმა აღზრდილვა შამილმა დიდად გაუუბერა საქმე რუსეთის გაძლიერებას კავკასიაში. ბევრი მილიონი, ბევრი ათასი მეომარი ანაცვალა რუსეთმა შამილის საბრძანდლის დამორჩილებას. რუსეთს ერთის მხრით საქმეს უპირებდა უცოდნელობა თვით დასაპყრობის ქვეყნისა და მისთა მცხოვრებთა. ამ გაუბრეგაში ქართველობა დიდს სამსახურს უწევდა რუსთა მთავრობასა: თუ არ ყვარლის ქართველთა მილიციონერები და ქართველნი თავად-აზნაურნი, რას გააწყობდა რუსეთის უგზო-უკვლოდ მავალი მთაში ახლერობაზ? თ. ვარანცოვის უკანასკნელი წელნი გასაჭირნი იყვნენ მეტად: ყირიმის ომის სამზადისმა ოსმალეთში ფრთები შეასხა შამილს და მისს მთის არწივებს—მოყმეებსა. ამ ხანად ზაქათალოში ჰმსახურებდა ჩვენი პოეტი გრიგოლ რარბელიანი და აქედგან ადევნებდა თვალს შამილის ყოველის ფეხის გადადგმასა, და სწორედ ამ დროის ორი წერილი ჩაგვიარია ხელში, რომელნიც მიუწერია 1851 წლის აგვისტოს 11 და ოქტომბრის 4—განსვენებულს გრიგოლს სახელოვანის გმირის თ. სვიმონ იოსების ძე შალიკაშვილისათვის. *) ამ წერილებს განმარტება არ უნდა, იგი დიდად არწმუნებს ყველას, თუ გრიგოლი და სხ. ქართველობა რა ფას-დაუდებელ სამსახურს უწევდნენ რუსთ მთავრობასა ორმოც-და-ათის წლის განმავლობის დაუშცხრალ ბრძოლაში.

აჰა თვით წერილნი, სიტყვა-სიტყვად გადმოწერილნი:

„ჩემო ჩაყვარელო სვიმონ! გუშინ მურთუზ ალიმ მომწერა, რომ ხუთი ათასი კაცი შეუყრიათ ბაკრაკას და ყარაალის თემალდაზედ და კიდევ მოელიან შამილიდამ ჯარასაო.—იცოდე, რომ ეს დიდი სიცრუეა; ესოდენს ჯარს ისინი ვერ შეჰყრიან, ამიტომ რომ არა ჰყვთო, და შამილიდამ ესენი ვერ მოუვალთ, და არც ანდრის მაგათ ეგოდენს ჯარსა. შამილი შინ დარღოს არის, ჯარებიც დაიშალა იმათი, ძალიან დამარცხებული; ჰაჯიმურადიც ნაიბობიდან გადუყენებია; სულთანიც რათლუტ-ში არის; მაშასადამე, მაგ ვიღეებმაც ბაკრაკამ და ყარაალიმ საიდან უნდა შეჰყრონ ხუთი ათასი კაცი ჯარად, რომ ესოდენს ჯარის შეკრებაც თვით შამილსაც გაუჭირდება. ეს სხვა არაფერი არა არის-რა მის მეტი, რომ უნდათ შენი მანდ ყოფნა ბატალიონითა, სხვა არაფერი.—მეც არ მინდა, რომ ეგ ადგილი უჯაროდ იყოს, მაგრამ რა გაეწყობა რუსის სალდათსა, ვერ აუტანია აგვისტოში მანდაური ჰაერი, და შეშინიან, რომ ერთი ინანად ბატალიონი არ გაგიწყვეს ავადმყოფობითა.—რა უყოთ, ათიოდ დღე შეინახონ ბელაქნელთა თავიანთ თავი, მანამ ჰავა შეიცვლებოდეს, რომელიც ღვთის შეწევნით მალეც უნდა მოხდეს, რადგანაც დაიწყო წვიმები.—შენც მაგათ გულს გაუმაგრებდე.—სხვებრ კარგად იანგარიშე, შეიძლება ამ ახლო ხანში შენი მანდ ბატალიონითი დაყენება და მომწერე; მაგრამ უმჯობესი კი იქნება, რომ ათიოდ დღე მოშორებული იყო მანდაურობისაგან.

შენი კეთილის მსურველი გრიგოლ ორბელიანი.

დღეს და ხვალ დარჩი მანდა და თუ არა იყოს-რა, წადი ისევ ლაგოდეხსა და იმედი მიეც, რომ ყოველთვის დღე და ღამ ბელაქნელებისათვის მზადა ხარ.

11 აგვისტოს 1851. ზაქათალითა.

ჯავშუშები გუშინვე და დღესაც გავგზავნე ანკოლაში და ვნახოთ რას მომიტანენ; მაგრამ ირწმუნე, რომ თუ მოვლენ ეგ ნაბები, ხუთას კაცსედ მეტს ვერ მოიყვანენ.“ ზევიდამ აწერია:

„Князю Семену Осиповичу Шаликову. отправ: въ 12-ть часовъ утра“.

მეორე წერილი:

„ჩემო სვიმონ! დღეს კიდევ მომიფიდა ყაზი ყუმუხიდამ ალილარ ბეგიისაგან წერილი, რომლითაც მაცნობებს ჰაჯი მურადის საქმესა, როგორაც გუშინ მოგწერე. მაშასადამე, აქ ექვი აღარ უნდა იყოს და მგონია კარგი შეფთიც მოხდება მთაში. ეს არის საჭუბარი, რომ დაზამთრდა და ჩვენის ჯარებისათვის ძნელი იქმნება შეწყვნა ჰაჯიმურადისა. მოუთმენელობით მოველი ამბავს, რით და როგორ დაბოლოვდება ეს переворотъ-ი დაღისტანში.—ეხლა შამილამ, თუ თავი ვერ მოსჭრა ჰაჯიმურადსა, ძალიან შეირყევა მისი ფუფლება მთაში.

ახლა მოვიდეთ შენს საყვარელს შადინოვთან—ასე ეძახის მურუნ ბატონი—ახარ რატომ არასა სწავლობს, რომ ასე გულით უნდა აფიცრობა? დღეს ასე მიპასუხა ამან, რომ რა უნდა ვისწავლო, მაინც ხომ უნდა დამაგიწყდეს, და ტყეულად თავი რად დავიტანჯოო!—კარგი პასუხია.

შენს ფურაჟისათვის მე ვერ გიბრძანებ და წარავდგენ კი, და იმედიც მაქვს, რომ მალე მომიყიდეს პასუხი.—

აქეთკენ არის მშვიდობიანობა; მთაც ცოტად დაითოვლა, მაგრამ თითო ორ-ორი ყაჩაღები დასწრწიან, და ვერსად მიმიგნია იმათთვის, რომ ერთი ზედ დავაწვე.

ჩემ მაგიერ მურთუზალის უთხარ, რომ სამი ქართველი კისერზედ რომ გაძვესთ, რატომ არ იხსნის ბელაქანთქო; ეს ხომ დაზამთრდა. ტყეულად ნუ ივიწყებს ეგე, კარგად იცის ეს საქმე მაგან.

შენი კეთილის მსურველი გრიგოლ ორბელიანი. 4 ოკტომბ. 1851.

ზაქათალითა.“ ზევიდამ აწერია: „Князю Семену Осиповичу Шаликову. Въ Бѣлоканы“.

ეს წერილები აღმოჩენილა სოფ. გურჯაანში ერთის მიკიტნის დუქანში. ჩვენ ექვი გვაქვს, რომ სხვა მრავალი წერილებიც იქმნებოდა და, ვინ იცის, დაიღუბა კიდეც უმეცარის მეღუქნის ხელში. საიდგან გაჩნდა დუქანში ეს წერილები, ამათ შესახებ ჩვენ შემდეგ მოვიღებთ ამბავსაკეთებ. მანამდე მადლობა ივანე ელეფთერის ძე როსტაშვილს, რომელმაც ეს წერილები დაიხსნა დაკარგვისაგან და გადმომცა.

Თ. ᲪᲮᲘᲚᲝᲕᲐᲜᲘ

*) ღალატით მოიკლა მურთუზ ალიასაგან 1862 წ.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲐ

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

13 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. ღვთივ განსვენებულის მემკვიდრე ცესარევიჩის კუბოსთან პეტრე-პავლეს ეკკლესიაში 13 ივლისს დილითა და საღამოთი პანაშვიდები იქმნა გარდახდილი.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. „Gaulois“-ი ამბობს, რომ პელიე სუასონში იქმნება გაგზავნილი.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. „რეტერის საააგენტო“ სწერს: კაპიტატიდგან მოსული ცნობები იუწყვიანენ, რომ ის ხმა, ვითომ პრეზიდენტი თანამდებობას თავს ანებებს, მართლდებაო.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. გენერალი პელიე დანიშნულ იქმნა მე 44 ბრიგადის უფროსად.

გალლიფემ კაპიტანი გიუიო-დევილნევი 60 დღით დაუპატიმრა.

ესტერგაზის ნება მიეცა დრეიფუსის საქმის გარჩევის დროს რენში იმყოფებოდეს.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ საინჟენერო ბრიგადის უფროსი გენერალი დალსტენი დანიშნულ იქმნა პარიკის კამენდანტად, პელიეს ნაცვლად.

14 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. საერო განათლების მინისტრის ცირკულიარი სამოსწავლო ოლქების მზრუნველობისადმი: „სამოსწავლო ნახევარი წლება იმ უნივერსიტეტებში, რომელებშიაც 1884 წლის წესდება მოქმედობს, გრძელდება: პირველი 20 აგვისტოდგან 20 დეკემბრამდე, მეორე—15 იანვარიდგან 20 მაისამდე; იურიეევის უნივერსიტეტში მეცადინეობის დაწყება 10 აგვისტოდგან არის დაწესებული, ვარშავისაში სამოსწავლო წელიწადი იწყება 20 აგვისტოდგან. მაგრამ, ნამდვილად-კი არც ერთს უნივერსიტეტში არ იწყება სწავლა დანიშნულს დროზედ. ამიტომ ვსთხოვ თქვენს აღმატებულებას იხმაროთ ღონისძიებანი, რათა ლექციების კითხვა და მეცადინეობა თქვენდამი რწმუნებულს უნივერსიტეტში, შეძლების კვალობაზედ, თავის დროზედ იწყებოდეს და არას შემთხვევაში არა უგვიანეს 1 სექტემბრისა, ხოლო იურიეევისაში არ უგვიანეს 20 აგვისტოსა.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. როგორც ხმა გავრცელდა სალამოს, გენერალი ნეგრიე, როცა ინსპექცია მოახდინა, კრიტიკულად შეხვიდა მთავრობის სქეელს, რომელიც, მისის სიტყვით, მოკლებულია ნიუს დაიცვას მხედრობა. უკანასკნელმა უნდა მოითმინოს რენში პროცესის გათავებამდე ჯ მაშინ უნდა შეუდგეს მოქმედებას, თუ მთავრობა არ დაიფარავს მასო. ამ ხმამ მიაღწია გალიფემდე, რომელმაც გამოძიება დანიშნა. გამოძიებამ ცუდათ ჩაიარა ნეგრიესათვის. სამხედრო მინისტრის მიერ ჩვენების ჩამორთმევის დროს, ნეგრიე გამოტყდა, რომ ესთქვი ის სიტყვებიო. გალიფემ აუწყა ეს მინისტრთა საბჭოს. ის იმ აზრის არის, რომ ნეგრიემ დისციპლინა დაარღვიაო. ნეგრიე განმარტებული მოქმედებდა.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. დღევანდელი რიცხვის დეკრეტით გენერალი ნეგრიე დათხოვნილია უმაღლეს სამხედრო საბჭოს წევრობიდგან და სხვა თანამდებობას დებულობს.

ᲑᲐᲐᲒᲐ. დღეს კონფერენციამ შეუცველლად მიიღო სამედიტორო სამართლის შესახებ პროექტი, რომელიც ამისათვის დამთავრებულად ჩაითვლება. ამერიკელ დელეგატებმა განაცხადეს, რომ, რაღა თქმა უნდა, სამედიატორო სამართლის შესახებ ხელშეკრულობა ვალდებულად სრულებით არ ჰყოფს ამერიკას ევროპის საქმეებში ჩაერთოს და არ აიძულებს ევროპას ჩაერიოს იმ საგნების გადაწყვეტაში, რომელნიც მხოლოდ ამერიკას შეეხებავო. კონფერენციის დახურვას შაბათამდე ეარ უნდა მოველოდეთ.

ᲨᲔᲛᲝᲬᲘᲠᲣᲚᲔᲑᲐ

—

მცხეთის სეტი-ცხოვლის ტაძრის სასარგებლოდ მივიღეთ 14 მაზ. 10 კაპ. ნოეს—ძე და სპ. ხ—ძესაგან შეგროვილი. შემომწირველნი არიან: კოწია გოშუა 1 მ., ისიდორე ფარცხალაძე 1 მ., მელიტონ ტყეშელაშვილი 1 მ., სპირიდონ ხაჯაპურიძე 1 მ., კოსტა კაკაურიძე 1 მ., ივანე გარგარეთელი 60 კ., არჩილ დევაძე 50 კაპ., ვასილ ხუტუა 50 კ., ამბაკო სოსელია 50 კ., სამსონ კვარცხელია 50 კ., აფრასიონ მასხარაშვილი 50 კ., ალექსანდრე ჯიქია 50 კ., იოსებ სამარდანიშვილი 50 კაპ., ვასილ ბასილაია 50 კ., ივანე დურგლიშვილი 50 კ., ასონ გაბისონია 50 კაპ., სიმონ სირაძე 50 კაპ., სპირიდონ გოგრაკაძე 50 კ., ილიკო ფილიშვილი 50 კ., ზლვა ანთაძე 50 კ., ვასილ კუბლაშვილი 50 კ., იაკობ სარალიძე 40 კ., მიხეილ არჯევანიძე 40 კ., ეგნატე შემახია 20 კ.

ᲬᲘᲠᲘᲚᲘ ᲗᲕᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲜᲐᲒᲝᲑᲘᲡ „ᲨᲣᲛᲐᲛᲐᲕᲐᲚᲘᲡ“ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

1896 წელს მათეშში მოგზაურობის დროს შეეხვდა ამხანაგობის „შუამავლის“ წარმომადგენელი ივანე დავითის ძე კაკაბაძე და მთხოვა ჩაეწერილიყავი ამ ამხანაგობაზე წევრად. მეც უარი არ განვაცხადე და საწევრო ფული—იაკი მანეთიც იქვე გარდავეცი. ბარათის მიღების შესახებ მითხრა, რომ ტფილისიდგან „შუამავლის“ გამგეობა გამოგიგზავნისო. მას შემდეგ აგერ ოთხი წელიწადი გადის და არც ბარათი მიმიღია და არც ის ვიცი, წევრი ვარ თუ არა ამხანაგობისა. მას შემდეგ კაკაბაძე ბევრჯელ ვნახე და ზეკითხე კიდეც ბარათის შესახებ, მაგრამ პასუხად ისევ ის მითხრა, რომ გამგეობა გამოგიგზავნისო. ვთხოვე გამგეობას, შემატყობინოს გაზეთის საშუალებით, მიიღო თუ არა კაკაბაძისაგან ჩემი საწევრო ფული? და თუ მიიღო, ამდენს ხანს გამგეობამ რად ინება და არ გამოგზავნა ბარათი. თუმცა დიდს ჯაბს არ შეადგენს, მაგრამ მაინც მსურს გავიგო, ვის ხელშია ის ფული.

ოზურგეთის ვაჭარი პეტრე საყვარელის ძე ქადიეიშვილი

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲐᲑᲠᲔᲨᲣᲛᲘᲡ ᲛᲭᲝᲕᲘᲚᲔᲑᲘ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲒᲣᲑᲔᲠᲜᲘᲐᲡ ᲛᲐᲒᲐᲑᲠᲔᲨᲣᲛᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲯᲐᲚᲘᲡ ᲐᲛᲮᲡᲜᲐᲒᲝᲑᲘᲡ ᲘᲡᲧᲝᲓᲔᲑᲐ ᲫᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ—ᲬᲔᲠᲘᲗᲔᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲘ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐᲨᲘ; ᲥᲕᲘᲠᲘᲚᲐ ᲨᲘ—ᲘᲚᲘᲡᲐ ᲛᲐᲦᲚᲐᲙᲔᲚᲘᲫᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐᲨᲘ; ᲑᲐᲗᲣᲛᲨᲘ—ᲛᲐᲫᲘᲡᲘᲛᲔ ᲙᲘᲙᲘᲫᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐᲨᲘ (ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲝ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐ „ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲑᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“ ᲞᲐᲠᲓᲐᲞᲘᲠ); ᲡᲐᲛᲔᲓᲠᲔᲚᲘᲐᲨᲘ—ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲓᲐ ᲜᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲔᲠᲕᲐᲚᲝᲜᲨᲘ ᲓᲐ ᲡᲝᲤ. ᲙᲣᲗᲘᲡᲨᲘ—ᲗᲘᲗᲝᲜ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲝᲑᲘᲡ ᲥᲝᲕᲝᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲜᲡᲜᲝᲜᲨᲘ.

ნ. ᲬᲣᲠᲕᲝᲔᲚᲘ

(50—ნ.—4)

ვამეორებ ამიერ-კავკასიის რკინის ეშიაა აყსდაეს საყოველთაოდ, რომ, რადგანაც მატარებლები № 1 და 2 საავსა სოლმე შორეულ სადგურებსედ მიმავალ მგზავრებით, ამიტომ ამა წლის 15 ივლისიდგან ახალ ვანკარგულებამდე ამ მაცხარებლებზედ მეზავრობა და ეკიფაჟი ბარვის ვავზაენა მახლობელ სადგურამდე, დაწყებული ავმალის სადგურიდგან ვორამდე, მოისპობა.

ᲕᲔᲚᲘᲡ ᲛᲒᲖᲐᲕᲠᲔᲑᲘ, რომელნიც ტფილისიდგან მახლობელ სადგურებში მიდიან ბორამდე, უნდა წავიდნენ მატარებლებით №№ 7 და 8, რომელნიც იმ აზრით არის შემოდებული, რომ მატარებლები №№ 1 და 2 მეტად არ გაიკრის სოლმე ხალხით.

(7—5)

ᲬᲛ. ᲜᲘᲜᲝᲬ ᲓᲔᲓᲐᲗᲐ ᲡᲐᲥᲕᲔᲚ ᲛᲝᲬᲛᲔᲓᲗᲐ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲒᲝᲔᲑᲘᲡ ᲗᲔᲚᲐᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲔᲗᲚᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲖᲝᲛᲔᲑᲐ

ამით აცხადებს, რომ მომავალ სამოსწავლო წელს თელავის წმ. ნინოს დედათა სასწავლებელში მიიღებიან ახალი მოსწავლე ქალნი, თავისუფალ ადგილების რიცხვის მიხედვით, მხოლოდ მოსამზადებელ კლასში.

თხოვნები და ყოველგვარი მოწმობის ქაღალდები უნდა წარდგენილ იქმნას სასწავლებლის კანცელარიაში არა უგვიანეს 15 აგვისტოსა, ხოლო ის ქალნი, რომელთაც ეგზამენი უნდა გარდაიხადონ, უნდა გამოცხადნენ სასწავლებელში 1 და 2 სექტემბერს დილის 8 საათზედ. მოსწავლეთა მიღება კონკურსით იქნება.

განმარტებითი ეგზამენები დანიშნულია 26 აგვისტოსთვის ილის 8 საათიდგან. სწავლა დაიწყება 3 სექტემბერს.

ამასთან გამეგობა იუწყება, რომ სამოსწავლო გარდასახადი, როგორც პანსიონერმა და ნახევრად პანსიონერმა, ისე გარეგდან მოსიარულე მოსწავლე ქალებმა უნდა წარადგინონ სავსებით: პირველი ნახევარი—1 ლ სექტემბერს, ხოლო მეორე ნახევარი—1 ლ იანვარს (პანსიონერმა—90 მან., ნახევრად პანსიონერმა 45 მან. და გარეგდან მოსიარულემ—15 მან.)

ახლად მიღებული მოსწავლენი ვალდებულნი არიან წარადგინონ გარდასახადი ეგზამენის შემდეგ. დაუყონებლივ. გარდასახადი მუსიკისა და სომხურის ენის სწავლებისათვის ცალკეა.

ის მოსწავლე ქალნი, რომელნიც დანიშნულ დროისათვის ფულს არ წარადგენენ, ჩაითვლებიან დათხოვნილებად. იმათ ადგილებზედ მიიღებიან ახალი მოსწავლე ქალნი.

(3—უ.—1)

Дозволено цензурою, Тифлисъ 14 го Іюля 1899 г. სტამბა მ. შარაძისა და ამხანაგობისა რედაქტორ-გამომცემელი ᲘᲚᲘᲐ ᲩᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲔ.